

הקמה מחדש של ארגון יוצאי בילגוראיי בישראל

03.03.2006

Reestablishment of the Israeli Bilgoraj organization

03.03.06

מנשר - התארגנות יוצאי בילגוראיי

ביוזמתה של אה בר-זאב, יו"ר ארגון יוצאי זמושץ', הסביבה ודור ההמשך נערכה פגישה בינה לבין רבקה לייטר ניב [ילידת בילגוראיי] וישראל בר-און [דור שני ליוצאי בילגוראיי], במטרה לדון באפשרות להקים ארגון של בעלי זיקה לעיירה הפולנית שבחבל לובלין. משום שבלב רובנו שמורה פינה רגשית לעיירה בגלל הקשר הישיר של הורינו למקום; משום שחלק מאיתנו עוד נולדו בעיירה זאת ואף חיו בה, עד שנחתה עליהם שואת יהדות אירופה וגבתה את תמורתה בחיים ודם והרס ואובדן; משום שאותם מבינינו – אנשי דור שני - נולדו, התחנכו וגדלו למשפחות של אודים שניצלו מן התופת אך לא מן הזיכרון שהוריהם הספיגו בו את נפשותינו; משום שהסקרנות והעניין גרם לחלק מבני דור ראשון ושני ואף דור שלישי לפקוד במהלך השנים שלאחר המלחמה את המקום; משום שלאחרונה מתקיימת פעילות יזמית פולנית, שעיקרה פרויקט של הקמת מוזיאון ע"ש בשביס זינגר [בן העיירה], שיבנה כבית כנסת מונומנטאלי בארכיטקטורה של הימים ההם, וצבירת חומר תיעודי על יהדות העיירה. משום כל אלה נבט זרעה של גב' בר-זאב בקרקע פורייה והוליד שני מפגשים ראשוניים, שנכחו בהם אנשים מיוצאי העיירה, אותם אנשים שנועדו להוות גרעין להתארגנות. מטרת הפגישות הייתה לראות, האם קיים בסיס משמעותי ובעל תכנים שיצדיק את הקמת הארגון.

הרעיונות שהועלו במהלך הפגישות נבעו מדעות המשתתפים באשר למה שהם היו מבקשים לראות בארגון שכזה, היה ואכן יוקם, ולהלן עיקריהם:

- שימור הזיכרון וטיפוחו.
- קיום אזכרה שנתית - באולם, ליד גלעד בילגוראיי בבית הקברות בחולון או בכל דרך אחרת שתכבד את אותם שאינם.
- הכרות עם הרקע האנושי והגיאוגרפי של העיירה בימים ההם [איסוף ורישום של סיפורים, פרטים וכד'].
- הקמת מאגר נתונים ממוחשב ובו תיקייה לכל משפחה או אדם.
- הקמת אתר אינטרנט בלעדי לבילגוראיי.
- במישור הפולני – לשתף פעולה עם היוזמים הפולנים בפרויקט המוזיאון.
- הנחלת הזיכרון לדור השלישי – אם באמצעות אנשי הדור הראשון (לדוגמא: שמואל עצמון, ישראל קורן, ישראל ברגרפרינד) ואם בהפצת פרקים רלוונטיים מספרי סופרים בני העיירה.
- הנצחה באמצעות החייאת המורשת הספרותית – בן ציון תומר, בשביס זינגר ואחרים.
- גלגולם של שמות - לגלות הסתעפויות של עצי משפחה וקרבת משפחה להעמקת הקשר בין הצאצאים.

- שילוב של ישן על חדש – "להלביש" על מפה עכשווית של העיירה מפה משוחזרת של בילגוראיי של אז. ננסה ללמוד מה נמצא היום על חורבות מה שהיה אז והיכן גר כל יהודי בעיירה, ואם מעט הבתים שנותרו מן הימים ההם היו מאוכלסים ע"י סביהם של בני דורנו?, ייתכן שזה יחייב סיור ברחובות העיירה עם מישהו מבני דור ראשון.
- שיקום בית הקברות היהודי ותחזוקתו – נראה שהרבה לא נותר משני בתי הקברות היהודיים שהיו בבילגוראיי [הישן והחדש], צריך להפעיל את הפולנים כדי שישמרו ויתחזקו את שנותר.
- צירוף שמות חדשים – פעולה אינטנסיבית של איסוף שמות מן העבר ומן ההווה למען השמות של העתיד.
- מן המפגשים הראשוניים עולה התרשמות שרצוי וכדאי להקים ארגון עצמאי, שיהיה מסונף לארגון זמושץ שבראשותה של אוה בר-זאב. לא מדובר בארגון מתחרה; הכוונה לטפח את הלוקליזם הבילגוראיי בצניעות אך ביעילות, עם דגשים על תכנים בעלי זיקה לעבר בראי של ימינו אנו.
- לאור האמור לעיל אנו מודיעים בזאת על הקמת ארגון יוצאי בילגוראיי ומזמינים את בני הדור השני והשלישי להצטרף אליו, לשתף פעולה ולתרום מרעיונותיהם ויוזמותיהם כדי לצקת יסודות ותכנים ערכיים וחשובים.
- רבקה לייטר ניב, ישראל בר-און ואחותו אלישבע הניג [לבית ברון, דורנבוים, פוטר ובאלפער], האחים פרופ' יונה קרוננברג ונתן קרוננברג, שמואל עצמון [לבית וירצר], אילה לוין [לבית סטמפל], עמליה מיודובניק [ילידת בילגוראיי לבית טנהולץ] האחים זאב שיינוולד ופנחס שובל. לפרטים נוספים נא לפנות אל:

רבקה לייטר ניב – טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il

ישראל בר-און – טלפונים: 03-5718244, baron-i@zahav.net.il

Bilgoraj Jewish survivors Organization - Israel

Manifest – establishment of the New Jewish Survivors Organization - Israel

03.03.06 Composed by Israel Bar-On

Following an initiative of Mrs. Eva Bar-Zeev [Leader of the Zamość Jewish survivors organization] and a meeting between here, Mrs. Rivka Niv [layter] and Mr. Israel Bar-On [Bron, Futter], a decision was taken to organize a meeting of several people who are from Bilgoraj origin for an open discussion concerning the possibility to revive an organization of people having a affinity to The Polish town of Bilgoraj.

Since deep in the heart of most of us we reserve a sentimental corner to Bilgoraj, due to the direct relevancy of our parents to their birth place, since there are still people that lived in that town pre WWII until the Holocaust of the European Jews landed on them and collected a heavy price in life, blood, destruction and loss. Since those among us – second generation, were born after the war but were raised to families of survivors that escaped the inferno of hell but could not escape from memories that they impregnated their children with, since the curiosity and interest caused them and their children to come back and visit Bilgoraj, and since there is a local project going on in the town to create a center after I. B. Zinger, in memory of the Bilgoraj Jewish community and intentions to collect documentation and other materials concerning that congregation. Therefore two meeting were arranged in which a comity of people related to the town, debated the arguments that will justify formation of such an organization.

The comity made a statement that if in the past, our fathers and mother who knew each other from the old homes, had justification for such an organization due to the collective memory, this justification is not enough today, since most of us second generation do not have such a memory, and that forming such an organization is conditioned by a firm significant basis of contents and substances that will serve as foundations to such a venture.

Bilgoraj Jewish survivors Organization - Israel

The comity members were asked for their opinions and Ideas as to what would they like to see as principals and foundation of activities and the following items were suggested:

- Preservation and cultivation of the remembrance.
- Holding yearly memorial events to honor the memory of the Bilgoraj victims by the Nazi regime.
- Acquaintance with the human, topographic, geographic background of the town in the old days, by collecting photos, stories and other evidences.
- Establishing a computerized data base containing personal folders of each family that is or was part of the Bilgoraj Jewry.
- Preparing an Internet site for the organization.
- Collaborating with the management of the I.B. Zinger in Bilgoraj and searching for mutual beneficial projects and activities.
- Forwarding the legacy of our ancestors to our young children.
- Forwarding memories to members of 3rd Generation via members of 1st Generation, such as Shmuel Atzmon, Israel Coren, Israel Bergerfriend Ect..
- Perpetuation by reviving the literary legacy of writers born in Bilgoraj, such as I.B.Zinger, Ben-Zion Tomer [Tytelboim], Avraham Kronenberg, Shmuel Bar-On, Shmuel Ben Arzi and others.
- Discovering connections between names aimed to reunite people that belong to related families and have remote linkages to each other.

Bilgoraj Jewish survivors Organization - Israel

- Joining the past with the present. Overlay a map of the old Bilgoraj on top of the modern town map, and learning about locations of Jewish life and institutes. Possibly engaging one of our seniors to join us for a trip and identify places and by that bring us closer to the historical aspects and enhance our relations with the present town people.
- See what is possible to do to maintain the last and only Jewish cemetery, possibly with the help of the local municipality.
- Searching for more members, among us and investigating old names so that no name of any person will be forgotten.

The conclusion of our meetings were that it will be important to start such an organization that will undertake the responsibility for all the above mentioned issues. It should be an organization that will take care on the Bilgoraj Localism and work in a modest yet effective way, with emphasizing contents linked to the past reflected through a mirror of our days.

Therefore We declare hereby the establishment of the New Bilgoraj Jewish Survivors Organization – Israel, and invite any one connected historically or in the present to Bilgoraj, including the 3rd generation, to Join us, participate, collaborate and contribute his ideas and initiative to pour ideological important fundamentals and subjects for us all.

Rivka Niv [family Layter from Bilgoraj].

Israel Bar-On [families Bron and Futter from Bilgoraj].

Elisheva Henig [families Bron and Futter from Bilgoraj].

Prof. Jona Kronenberg.

Nathan Kronenberg.

Shmuel Atzmon [family Virzer from Bilgoraj]

Ayala Levin [family Stempl from Bilgoraj]

Amalya Midownik [family Tenenholz from Bilgoraj]

Zeev Shaynwald.

Pinchas Shoal [family Shaynwald from Bilgoraj].